

Metodický pokyn č. 5/2010-R
z 12. januára 2010
na hodnotenie žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom
mentálneho postihnutia ISCED -1

Gestorský útvar: sekcia regionálneho školstva, tel.: 59374239

č. CD-2009-29220/47310-10:914

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva tento metodický pokyn:

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

(1) Metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý sa vykonáva v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z., zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

(2) Metodický pokyn upravuje

- a) zásady hodnotenia,
- b) získavanie podkladov na hodnotenie,
- c) hodnotenie prospechu a správania,
- d) postup pri hodnotení prospechu žiaka,
- e) hodnotenie žiaka v náhradnom termíne,
- f) opravné skúšky,
- g) komisionálna skúška,
- h) postup pri hodnotení správania žiaka,
- i) postup do vyššieho ročníka.

Čl. 2

Zásady hodnotenia

(1) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

(2) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Má právo, a aj jeho zákonný zástupca, dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

(3) Hodnotenie žiaka sa vykonáva slovným hodnotením.

(4) Slovné hodnotenie, ktorého výsledky v jednotlivých predmetoch prípravného, prvého až 10. ročníka sa vyjadrujú slovné štyrmi stupňami.

(5) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.
- b) celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

(6) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, usilovnosť, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

(7) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) obsahom vzdelávania vymedzeným vo vzdelávacom programe pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

(8) Na konci prvého polroka školského roka škola vydá žiakovi natrvalo polročne vysvedčenie. Na konci školského roka škola vydá žiakovi vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky hodnotenia za prvý polrok a za druhý polrok školského roka.

(9) Vzory vysvedčení v tlačenej podobe a elektronickej podobe schvaľuje ministerstvo školstva. Predtlačný formulár a elektronický formulár prístupný v programe eTlačivá sú rovnocenné. Vysvedčenie vytvorené v elektronickej forme je potrebné vytlačiť na špeciálny papier so štátnym znakom, ochrannými prvkami a sériovým číslom. Sériové číslo je tvorené dvoma veľkými písmenami, hviezdicou a sedemmiestnym číslom. Je umiestnené v pravom dolnom rohu. Špeciálny papier obsahuje vodoznak v podobe štátneho znaku SR rozmerov 16 x 21 mm v pravidelnom rozmiestnení 54 mm na šírku a 49 mm na výšku.

Čl. 3

Získavanie podkladov na hodnotenie

(1) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, s pediatrom,

- f) komunikáciou so žiakom a rozhovormi so zákonným zástupcom žiaka.
- (2) Žiak môže byť z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky Formu skúšania určí učiteľ vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti žiaka.
- (3) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia ihneď a tak, aby žiak hodnoteniu porozumel.
- (4) Rôzne druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Práce žiakov učiteľ archivuje do konca príslušného školského roka.
- (5) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- (6) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
- slovné hodnotenie za ústny prejav,
 - slovné hodnotenie za písomný prejav, grafické a praktické práce, pohybové činnosti,
 - posúdenie prejavov žiaka podľa čl. 1 ods. 6.

Čl. 4

Hodnotenie prospechu a správania

- (1) Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný, prvý až desiaty ročník môže hodnotiť slovne stupňami:
- dosiahol veľmi dobré výsledky,
 - dosiahol dobré výsledky,
 - dosiahol uspokojivé výsledky,
 - dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je prevažne aktívny, čiastočne samostatný. Ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Využíva a čiastočne rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je adekvátny stupňu postihnutia. Žiak aplikuje osvojené poznatky v nových úlohách s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, prevažne ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny, písomný a grafický prejav dosahuje dobré výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Získané poznatky a zručnosti aplikuje v úlohách s pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania ovláda iba čiastočne. Jeho ústny, písomný a grafický prejav vykazuje uspokojivé výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky a pojmy požadované obsahom vzdelávania. Svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je neuspokojivý aj s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

(2) Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

(3) Celkové hodnotenie žiaka prípravného ročníka a prvého ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

(4) Celkové hodnotenie žiaka druhého až desiateho ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel (a).

- (5) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia v povinných vyučovacích predmetoch a jeho správania; nezahŕňa hodnotenie v nepovinných vyučovacích predmetoch.
- (6) Žiak hodnotený slovne prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.
- (7) Žiak hodnotený slovne prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.
- (8) Žiak hodnotený slovne prospel, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.
- (9) Žiak hodnotený slovne neprospel, ak z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.
- (10) Žiak, ktorý na konci druhého polroka dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.
- (11) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí.
- (12) Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete nehodnotený, sa na vysvedčení uvádza namiesto slovného hodnotenia slovo:
- absolvoval, ak sa žiak zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
 - neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takéhoto žiaka je neprospel.

Čl. 5

Postup pri hodnotení prospechu žiaka

- Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.
- Predmet, ktorý vyučuje viac učiteľov, stupeň prospechu žiaka určia za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.
- Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotia vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na úsilie žiaka počas celého obdobia. Riaditeľ školy určí spôsob, akým budú triedni učitelia a vedenie školy informovaní o stave hodnotenia žiaka v triede, zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.
- Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.

- (5) Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.
- (6) Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ školy, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, zapíše triedny učiteľ do triedneho výkazu stupne celkovej klasifikácie alebo slovného hodnotenia jednotlivých predmetov. Vyučujúci príslušného predmetu pripravia návrhy na opravné skúšky a hodnotenie v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.
- (7) Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka, internetová žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.
- (8) Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.
- (9) Žiak, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.
- (10) Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1). Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

Čl. 6

Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

- (1) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.
- (2) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

Čl. 7 Opravné skúšky

- (1) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.
- (2) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.
- (3) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra; žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa čl. 5 odseku 2 najneskôr do 15. októbra.
- (4) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky.
- (5) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vyhotovenia skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu.

Čl. 8 Komisionálna skúška

- (1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:
 - a) je skúšaný v náhradnom termíne,
 - b) vykonáva opravnú skúšku,
 - c) o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
 - d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy.
- (2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:
 - a) údaje identifikujúce žiaka,
 - b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
 - c) návrh hodnotenia.
- (3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej

štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich dní od vydania rozhodnutia. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Čl. 9

Postup pri hodnotení správania žiaka

(1) Pochvala a iné ocenenia sa udeľujú za mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, za statočný čin, za dlhodobú úspešnú prácu a korektné vzťahy medzi spolužiakmi.

(2) Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade.

(3) Pochvala a iné ocenenia sa zaznamenávajú do triedneho výkazu.

(4) Ak sa žiak previní proti školskému poriadku, možno mu udeliť napomenutie alebo pokarhanie od triedneho učiteľa alebo pokarhanie od riaditeľa školy.

(5) O udelení pokarhania informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.

(6) Vo výnimočných prípadoch sa správanie žiaka, ktorý nie je dostatočne schopný ho ovládať, nehodnotí alebo neklasifikuje. Rozhoduje o tom triedny učiteľ a riaditeľ školy v spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka. V triednom výkaze sa uvedie, prečo žiak nebol hodnotený alebo klasifikovaný

Čl. 10

Postup do vyššieho ročníka

(1) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

(2) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

(3) Ak žiak neprospel v roku, kedy končí povinnú školskú dochádzku a žiak 9. ročníka, ktorý bol prijatý do odborného učilišťa alebo praktickej školy, ročník neopakuje.

Čl. 11

Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 15. januára 2010.

m i n i s t e r

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Vzory vysvedčení

Obsah

METODICKÝ POKYN Č. 5/2010-R Z 12. JANUÁRA 2010 NA HODNOTENIE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA ISCED -1	1
Čl. 1 Úvodné ustanovenia	1
Čl. 2 Zásady hodnotenia	1
Čl. 3 Získavanie podkladov na hodnotenie	2
Čl. 4 Hodnotenie prospechu a správania	3
Čl. 5 Postup pri hodnotení prospechu žiaka	5
Čl. 6 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne	6
Čl. 7 Opravné skúšky	7
Čl. 8 Komisionálna skúška	7
Čl. 9 Postup pri hodnotení správania žiaka	8
Čl. 10 Postup do vyššieho ročníka	8
Čl. 11 Účinnosť	8
Zoznam príloh	9
Obsah	10